

Nominera din kandidat till Rådet för de mänskliga rättigheterna!

Institutet för mänskliga rättigheter tar nu emot förslag på kunniga och engagerade personer som kan ingå i institutets rådgivande organ.

Välkommen att nominera din kandidat senast den 28 april 2023.

Institutet för mänskliga rättigheter är en oberoende myndighet som inrättades den 1 januari 2022. Verksamheten ska aktivt främja säkerställandet av de mänskliga rättigheterna i Sverige, med utgångspunkt i grundlagarna och internationella åtaganden om mänskliga rättigheter. Institutet ska även fullgöra de uppgifter som en oberoende nationell mekanism har enligt konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning.

Som en del av det uppdraget ska institutet tillsätta ett rådgivande organ, Rådet för de mänskliga rättigheterna.

Rådet ska ha minst femton och högst tjugo ledamöter som utses med mandatperioder om två eller tre år. Ledamöterna kan vara både företrädare för organisationer och enskilda.

Som en del av en öppen och inkluderande utnämningsprocess bjuder Institutet för mänskliga rättigheter nu in allmänheten att föreslå kandidater. Rådet kommer därefter att utses av institutets styrelse, på förslag av direktören.

Rådets roll och funktion

Rådet för de mänskliga rättigheterna ska tillföra institutet kunskaper och erfarenheter från det civila samhällets och andra aktörers arbete med mänskliga rättigheter. Rådet ska även lämna förslag till regeringen på ledamöter till institutets styrelse.

Rådet kommer att utses senast den 13 juni 2023 och ha sitt första sammanträde i september 2023.

Det här söker vi efter

Ledamöter i rådet kan vara representanter från civilsamhällsorganisationer eller andra aktörer, samt enskilda. I urvalet av ledamöter kommer särskild hänsyn att tas till lagkraven på en bred sammansättning, samt ledamöternas kunskaper och erfarenheter av praktiskt arbete med mänskliga rättigheter inom olika samhällssektorer (se 10 § lagen [2021:642] om Institutet för mänskliga rättigheter). Rådet ska ha minst två representanter från organisationer som företräder personer med funktionsnedsättningar. Ledamöter kan också vara representanter för nätverk som samlar flera olika organisationer.

Kvalifikationer för uppdraget

Institutet tar emot nomineringar på ledamöter som uppfyller flera av följande kvalifikationer:

- har kunskap om och erfarenhet av att arbeta med frågor om mänskliga rättigheter, rättigheter för personer med funktionsnedsättning, urfolks rättigheter, minoriteters rättigheter, och/eller icke-diskriminering i Sverige
- har kunskap om och erfarenhet av utmaningar för mänskliga rättigheter inom olika samhällsområden och för personer och grupper i särskilt utsatta situationer
- har stor trovärdighet och legitimitet bland personer och grupper inom det egna verksamhetsområdet
- har goda förutsättningar att ge kunskap- och erfarenhetsbaserade råd till institutets verksamhet.

Andra överväganden som kommer att betonas i urvalet av ledamöter:

- Minst två organisationer ska företräda personer med funktionsnedsättning, företrädesvis representanter med egna erfarenheter av funktionsnedsättning.
- Bred representation utifrån bland annat kön, könsidentitet eller könsuttryck, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, ålder, funktionsnedsättning, sexuell läggning, geografisk hemvist,

migrationserfarenhet samt kulturell, socioekonomisk och språklig bakgrund.

- Tematisk bredd inom området mänskliga rättigheter.

I enlighet med Parisprincipernas krav, om en pluralistisk representation för oberoende nationella institutioner för mänskliga rättigheter, uppmanar institutet förslag på ledamöter med kunskap och erfarenhet från bland annat följande verksamhetsområden: Arbete mot rasdiskriminering, arbete inom en arbetsmarknadsorganisation, erfarenhet från relevanta professioner som exempelvis juristkåren, hälso- och sjukvård, socialt arbete, journalistik, trossamfund, offentlig förvaltning, politik, forskning och skola.

Så här nominerar du

- Ange namn och kontaktinformation till en representant för en organisation eller en enskild person som du föreslår som ledamot i rådet.
- Ge en kort motivering till varför den som nomineras skulle vara lämplig som ledamot i rådet. I motiveringen är det bra att särskilt tänka på rådets roll och funktion och vad som beskrivs under rubriken ”Kvalikationer för uppdraget”.
- Motiveringen kan vara i skrift eller bifogas som ljud- eller videofil.
- Skicka nomineringen till mailadress registrator@mrinstitutet.se och ange ”Nominering till rådet” i ämnesraden.
- Nominera din kandidat senast den 28 april 2023.

Mer om rådets uppgifter och arbetsformer

Följande text är ett utdrag ur institutets arbetsordning som beslutades av styrelsen den 9 februari 2023.

Institutet ska ha ett rådgivande organ för att tillföra institutet kunskaper och erfarenheter från det civila samhällets och andra aktörers arbete med mänskliga rättigheter, här kallad rådet, 10 § lagen (2021:264) om Institutet för mänskliga rättigheter.

Rådet ska ha en bred sammansättning och bestå av minst femton och högst tjugo ledamöter. I rådet ska organisationer som företräder personer med funktionsnedsättning finnas representerade, 10 § lagen (2021:264) om Institutet för mänskliga rättigheter.

Styrelsen utser ledamöter i rådet efter en öppen nomineringsprocess. Ledamöterna ska vara representanter från det civila samhället och andra aktörer, samt enskilda personer. Vid val av ledamöter ska särskild hänsyn tas till lagen (2021:264) om Institutet för mänskliga rättigheter och Parisprincipernas krav på bred sammansättning, samt ledamöternas kunskaper och erfarenheter av praktiskt arbete med mänskliga rättigheter inom olika samhällssektorer. Ledamöter i rådet utses för en mandatperiod om två år. Vid det första tillfället utses dock hälften av ledamöterna för en mandatperiod om tre år. Fördelningen av de olika mandatperioderna sker genom lottning.

En ledamot får utses i högst två mandatperioder i följd. Styrelsen får entlediga en ledamot i förtid endast på ledamotens begäran eller om det finns synnerliga skäl. Om en ledamots uppdrag upphör i förtid utses en ny ledamot för återstoden av tiden. Ledamöter kan inte ersättas av suppleanter vid rådets sammanträden.

Rådet ska beredas möjlighet att sammanträda minst fyra gånger per år, varav minst ett möte ska hållas i institutets lokaler i Lund och minst ett på annan ort. Minst ett möte bör läggas i anslutning till ett av styrelsens sammanträden. Institutet ersätter ledamöternas resor och logi vid rådets sammanträden. För de ledamöter som inte kan fullgöra uppdraget inom ramen för en ordinarie anställning utgår ett arvode som fastställs av styrelsen.

Rådets sammanträden sammankallas av institutets direktör och leds av rådets ordförande. Inför det konstituerande mötet utser styrelsen ordförande och vice ordförande i rådet samt lämnar förslag på mötesprocedur som rådet självt beslutar om.

Institutets direktör biträder ordförande med att föreslå dagordning för rådets sammanträden och ser till att rådet får den information det behöver. Institutets direktör närvarar i regel vid rådets möten och ansvarar för att protokoll förs. Institutet står för kostnad för tolk och andra hjälpmedel som behövs vid möten.

Rådet kan även inbjuda andra aktörer att närvara vid rådets sammanträden, däribland representanter från institutets styrelse. Protokoll från rådets sammankomster ska delges styrelsen och publiceras på institutets webbplats.

Rådet ska inbjudas att ge råd och stöd vad gäller:

- institutets strategiska inriktning,
- inriktning för omvärldsanalys och prioritering av rättighetsområden,
- inriktning för undersökningar och rapporter, inklusive institutets årsrapport,
- former för dialog och samverken med det civila samhället och andra aktörer,
- former för aktiv involvering av det civila samhället, särskilt personer med funktionsnedsättning och de organisationer som representerar dem, i övervakningen av genomförandet av konventionen om rättigheter för personer med funktionsnedsättning, och
- övriga frågor som rådet anser vara viktiga för institutets uppdrag.

Regeringen ska begära in förslag till styrelseledamöter från rådet, 8 § lagen (2021:264) om Institutet för mänskliga rättigheter. Rådet ska utarbeta former för att säkerställa att rådets förslag av ledamöter till institutets styrelse tas fram på ett oberoende och transparent sätt med bred förankring.

Rådet eller enskilda ledamöter ska inte uttala sig i institutets namn.

Rådets struktur och arbetsformer ska kontinuerligt utvärderas av styrelsen. En första översyn ska genomföras under 2024 och ska utgå från rådsledamöternas synpunkter på rådets sammansättning, uppgifter och arbetsformer.